

Vergaderjaar 2017–2018

32 793

Preventief gezondheidsbeleid

Nr. 279

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 september 2017

Het RIVM ziet een toename van het aantal infecties dat veroorzaakt wordt door meningokokken groep W. Het aantal infecties is gestegen van gemiddeld vier per jaar in de jaren voor 2015 tot vijftig in 2016 en 47 tot 1 augustus van dit jaar. De toename is zorgwekkend omdat een infectie met meningokokken groep W zeer snel en ernstig kan verlopen, vaak met hersenvliesontsteking of bloedvergiftiging, en niet altijd op tijd wordt herkend.

Veel mensen dragen meningokokken tijdelijk bij zich in de neus of keel zonder dat zij zelf ziek worden. Zij kunnen de bacteriën wel overbrengen op anderen. Soms dringt de meningokok verder het lichaam binnen en veroorzaakt dan een ernstige infectie.

Sinds 2002 wordt via het rijksvaccinatieprogramma aan alle kinderen in Nederland vaccinatie tegen meningokokken groep C aangeboden. Sinds de invoering van die vaccinatie is het aantal ziektegevallen door meningokokken groep C sterk afgenomen. De Gezondheidsraad, die mij adviseert over de inhoud van het rijksvaccinatieprogramma, heeft op zijn werkagenda voor 2018 een advies gepland over de verschillende groepen meningokokken vanwege de veranderende epidemiologie en beschikbare vaccins.

Vanwege de stijging van het aantal infecties met meningokokken groep W en omdat een advies van de Gezondheidsraad nog zeker een jaar duurt, heeft de directeur van het Centrum Infectieziektebestrijding in overleg met het Ministerie van VWS een deskundigenberaad belegd om de mogelijke interventies te bespreken. Een deskundigenberaad is, net als een outbreak management team, onderdeel van de advisering bij infectieziektedreigingen en -crisis.

Het advies van het deskundigenberaad treft u in de bijlage¹. Het bestuurlijke afstemmingsoverleg (BAO) dat bij infectieziektedreigingen de adviezen van de deskundigen toetst op bestuurlijke wenselijkheid en haalbaarheid heeft zich over de adviezen gebogen (zie bijlage²). Daarbij waren naast de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en GGD-GHOR Nederland ook ActiZ, AJN Jeugdartsen Nederland en de Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde aanwezig.

De deskundigen en het bestuurlijk afstemmingsoverleg hebben mij geadviseerd om maatregelen te nemen. In de eerste plaats is het advies om een vaccinatie die tegen meningokokken groep W beschermt aan te bieden aan kinderen rond 12–14 jarige leeftijd. De deskundigen verwachten dat daardoor in de gevaccineerde groep meningokokken groep W infecties worden voorkomen en dat – vanwege het verminderen van dragerschap in die groep – op termijn ook een afname van meningokokken groep W infecties zal optreden bij andere risicogroepen zoals ouderen en jonge kinderen. Ook is het advies om de huidige meningokokken groep C-vaccinatie, die kinderen van 14 maanden krijgen aangeboden, te vervangen door een vaccin dat ook tegen meningokokken groep W beschermt.

Het bestuurlijk afstemmingsoverleg wijst op de beperkte beschikbaarheid en de mogelijk toenemende vraag van het vaccin dat beschermt tegen meningokokken groep W. (Er is alleen een combinatievaccin dat behalve tegen meningokokken groep W ook beschermt tegen meningokokken groep C en nog twee groepen meningokokken, het MenACWY-vaccin). De beperkte beschikbaarheid beïnvloedt de urgentie van de geadviseerde maatregelen.

Ik vind de toename van meningokokken groep W infecties zorgelijk. Het vooruitzicht dat aan deze ziekten meer kinderen en volwassenen kunnen overlijden dan wel blijvende lichamelijke problemen kunnen overhouden, betekent dat we maatregelen moeten nemen. Ik neem het advies van het bestuurlijk afstemmingsoverleg over. Ik heb opdracht gegeven aan het RIVM om de aanbesteding van het MenACWY vaccin te starten en in nauw overleg met de uitvoerders van de jeugdgezondheidszorg met de voorbereidingen voor de uitvoering van de vaccinatie te beginnen. Daarbij vraag ik aandacht voor passende communicatie en de duiding naar ouders en kinderen. De wijziging in het rijksvaccinatieprogramma zal vanaf het einde van het eerste kwartaal van 2018 worden ingevoerd, wanneer precies is op dit moment nog niet te zeggen.

De kosten voor deze maatregelen om ziekte en sterfte veroorzaakt door meningokokken groep W terug te dringen worden gedekt door de middelen die beschikbaar zijn voor het rijksvaccinatieprogramma. U wordt later over de organisatie van deze maatregelen inclusief de communicatie geïnformeerd.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.I. Schippers

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl